

Referat despre organizarea sociala si politica, profetii in cultura ebraica - a doua parte

Sub domnia lui David incep sa apara clare tendinte absolutiste. Regele creeaza o capitala a tarii, un numeros corp de functionari (un comandant a armatei, un "ministru de externe", un alt ministru pentru controlarea prele varii impozitelor, un "maresal al curtii", etc); de asemenea, un domeniu personal considerabil, o curte, un harem, pentru ca regele dispunea liber de proprietatea supusilor sai, acordand privilegii, confiscind sau daruind bunuri si terenuri. Odata cu succesorul sau Solomon, proprietatile si bene ficiile monarhului au crescut imens. Regele a devenit acum monarhul absolut, a carui sete nemarginita de fast si bogatie a impins populatia, cum s-a vazut, la revolte, la mizerie materiala si la ruina morala. Urmatorii monarhi au continuat, intr-o masura si in forme diferite, aceeasi linie politica.

Impotriva starii generale de decadenta a statului vor reactiona "profetii". Fenomenul acesta este propriu exclusiv civilizatiei ebraice.

In ebraica termenul de profet inseamna "cel ce vorbeste" (subintelegin du-se: in numele lui Yahwe). Sensul de "clarvazator", care "previne asupra unui posibil viitor" (sens pe care cuvintul il are in limba greaca; mai mult sau mai putin echivalent ca in cultul roman sau cel egiptean al zeilor Isis si Serapis cu "sacerdot"), este doar un aspect. In principal, profetul evreu examineaza prezentul, pe care il judeca sau il condamna actionand in stare de "inspiratie divina". Institutia profetismului era autonoma, clar distincta ti efectiv separata de cea a clerului. In principiu, nu contrazicea activitatea sacerdotilor; existau corporatii de profeti chiar pe langa unele temple.

Profetii (existau si profetese, ca Debora) proveneau din toate categoriile sociale. Amos era un simplu pastor din Iudeea; in schimb Isaia era un aristocrat si un om de stat, un personaj foarte influent la curtea regelui. La inceput (deci in secolul al IX-lea i.e.n., probabil chiar inainte), unii profeti erau niste extatici, exaltati, exhibitionisti excentrici care spre a atrage atentia asupra calitatii lor de " Purtatori ai unui mesaj divin" isi subliniau efectele retorice cu ajutorul cintului, al muzicii instrumentelor si al dansului. Dar in faza si in forma serioasa cea mai veche dar si mai tirziu a profetismului, profetii au urmarit ca prin predicile lor sa influenteze in mod determinant asupra situatiei morale sau sociale, politice sau religioase a timpului lor.

Din secolul al VIII-lea i.e.n. a inceput o alta faza a profetismului; o faza literara, in care profetii tineau acum sa previna, sa admonesteze, sa ameninte, sa "pre sica" in scop intimidator, consemnandu-si discursurile in scrieri redactat de obicei sub forma de sentente. Scopul mesajelor lor era andreptarea starii rele de lucruri, dar rami nandu-se in cadrele sociale existente. Nu erau adevarati reformatori sociali, ci niste contestatari si protestatari impotriva unor situatii noi create de regi mul monarhic, de nedreptatile timpului.